

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
بیمارستان شهید حسین پور لنگرود

تشنج

کارگروه آموزش سلامت

گروه هدف: بیماران

بهار ۱۴۰۴

تشنج (که حمله تشنجی یا حمله غش هم نام دارد) شامل انقباضات غیرارادی تعداد زیادی از عضلات بدن است. این وضعیت ناشی از وجود یک اختلال در فعالیت الکتریکی مغز است. تشنج ها معمولا منجر به از دست رفتن یا اختلال هوشیاری می شوند. شایع ترین علت تشنج، صرع است. سایر علل عبارتند از: برخی از بیماری های تخریب کننده مغز، آسیب سر، کمبود اکسیژن یا گلوکز در مغز و مصرف سموم خاصی مثل الکل.

تشنج های صرعی، ناشی از اختلالات عمده و عود کننده فعالیت مغز هستند.

این تشنج ها می توانند ناگهانی و بدون مقدمه روی دهند. درست قبل از (شروع) تشنج، بیمار ممکن است یک دوره هشداردهنده (اورا) با یک سری علائم را تجربه کند که مثلا به صورت یک احساس عجیب و غریب یا یک بو یا مزه خاص است.

صرف نظر از علت تشنج، مراقبت های ارایه شده همیشه باید شامل باز و پاک نگه داشتن راه تنفسی و کنترل علائم حیاتی (سطح پاسخ دهی، نبض و تنفس) باشد.

همچنین شما باید از وارد آمدن آسیب های بیشتر به بیمار طی یک حمله تشنج پیشگیری کنید و شرایط ارایه مراقبت های مناسب پس از بهبود را فراهم کنید.

تشخیص

به طور کلی:

- بی هوشی ناگهانی

- سفت و قوسی شدن پشت

- حرکات تشنجی

ترتیب اتفاقات زیر در صرع شایع است:

- بیمار به طور ناگهانی و اغلب با فریاد کشیدن، بی هوش به زمین می افتد.

- بدن بیمار سفت و پشت او قوس دار می شود. - ممکن است تنفس متوقف شود.

لبها ممکن است به رنگ خاکستری - آبی

(سیانوز) داشته باشند و صورت و گردن، قرمز و پف آلود شوند.

- حرکات تشنجی آغاز می شوند. ممکن است فک، قفل شود و تنفس صدادر شود. بزاق روی دهان ظاهر می شود و در صورتی که زبان یا لب ها بریده شده باشند، بزاق می تواند خونی باشد. ممکن است کنترل مثانه یا روده از دست برود.

-عضلات شل شده، تنفس با، حالت طبیعی برمی گردد؛ بیمار معمولاً در عرض چند دقیقه، هوشیاری خود را دوباره پیدا می کند. بیمار ممکن است دچار احساس منگی شود یا کارهای عجیب و غریبی از خود بروز دهد. امکان دارد که نسبت به رفتار خود آگاهی نداشته باشد.

-پس از یک حمله تشنج، بیمار ممکن است احساس خستگی کند و به خواب عمیق فرو برود.

اهداف :

- محافظت از بیمار در برابر آسیب
- ارایه مراقبت پس از برگشتن هوشیاری
- در صورت لزوم، فراهم کردن شرایط

انتقال به بیمارستان:

۱) اگر می بینید که بیمار در حال افتادن است، سعی کنید به بی خطر کردن سقوط او کمک کنید (مبحث «کنترل سقوط» را ببینید). فضای اطراف بیمار را خالی کنید: از ناظران بخواهید که محل را ترک کنند، اشیای بالقوه خطرناک (مثل نوشیدنی داغ یا اجسام تیز) را دور کنید. زمان شروع تشنج را یادداشت کنید.

2) در صورت امکان، با قرار دادن یک بالشک نرم در زیر سر بیمار، از سر محافظت کنید. لباس های اطراف گردن را شل کنید.

۳) پس از توقف تشنج، راه تنفسی را باز و تنفس را کنترل کنید؛ آماده باشید تا در صورت لزوم، احیای تنفسی و ماساژ قفسه سینه را آغاز کنید .

۴) اگر بیمار نفس می کشد، وی را در وضعیت بهبود قرار دهید. علایم حیاتی (سطح پاسخ دهی، نبض و تنفس) را کنترل و ثبت کنید. طول مدت تشنج را یادداشت کنید.

احتیاط!

از حرکت دادن بیمار خودداری کنید مگر آنکه وی در معرض خطر فوری باشد.

از قرار دادن چیزی در دهان بیمار با استفاده از نیروی خود برای مهار کردن حرکات او خودداری کنید.

هشدار!

در صورتی که هریک از موارد زیر صادق باشد، با مرکز اورژانس تماس بگیرید و آمبولانس درخواست کنید:

بیمار به مدت بیش از ۱۰ دقیقه، بیهوش بوده است.

تشنج بیش از ۵ دقیقه طول کشیده است.

بیمار دچار تشنج های مکرر شده است و یا این تشنج، اولین تشنج او است.

بیمار هیچ دلیلی برای تشنج خود نمی شناسد.

منبع برونر سودارث